

753 1. Beh. af Lovf. om en forandret Affa. af § 129 i L. om Hærens Ordn. af 6. Juli 1867. 754

er rigtigt, at denne Ret bevares, thi det kan fra Hærens Standpunkt ikke være ønskeligt, at en Officer, der har naaet en vis Alder og — maaske han anses for mindre tjenstdygtig — er bleven forbigaaet af yngre Kammerater, skal blive staaende i en Hær, hvor man en Gang har sagt ham: Du har ingen Fremtid. . . . Det langt Naturligere vil være, at man giver ham Ret til saa selv at tage sin Afsted og søge sig en anden Livsstilling. Jeg har hermed tilladt mig at fremsætte de Anskuelser, jeg har om det foreliggende Lovforslag. Jeg vilde gjerne, hvis jeg kunde, have sluttet mig til det i Et og Alt, men jeg tror det nødvendigt at se paa det tilbunds, at se, hvilke Følger det vil medføre for ikke at komme til at staa overfor de samme Inkonveniensier som den Gang, man vedtog Loven af 1867, at man nemlig ikke er sig klart bevidst, hvortil det i Tiden vil føre. Jeg kan jo kun have en vis Grund til at glæde mig over Udtalelserne fra den anden Side, over, hvor lidt Hensyn der tages til, at Pensionsbyrden forøges (Bøffen; Nei!). Det ærede Medlem siger Nei, jeg siger Jo. Mig forekommer den eneste rigtige og naturlige Vej at være den, at man søger for at bruge en Mand, saa længe han paa nogen Maade kan siges at være tjenstdygtig, og kan han ikke bruges i Statens Tjeneste i Hæren, at man da spørger: Er der ikke noget andet Omraade af Statstjenesten, hvor denne Mand kan bruges med Nytte. Det er fornuftigt og rigtigt, og den Vej gaar man alle andre Steder; men behøve vi ikke at gaa den Vej, maa det altsaa være i Erkendelsen af, at vi ere et rigt Land. — Det ærede Medlem for Præsts Amts 6te Valgtreds (Bøffen) tog af en Forklaring, jeg forleden havde givet af, hvad en Militshær var, Anledning til at sige, at efter den Forklaring var vor Hær en Militis, og den høitærede Krigsminister gav igaar en Attest for, at hvis vor Hær var en Militis, var Ministeren Tilhænger af Militis. Jeg skal give det ærede Medlem akkurat samme Tilslutning, men hvori ligger Feiltagelsen? Deri, at det ærede Medlem stoppe for tidligt i Citatet; han vilde ikke gjerne læse fuldt ud, hvad jeg havde sagt, thi saa vilde han have faaet den nødvendige Forklaring. Jeg optastede det Spørgsmaal: Hvad er Militisens Særkende? og jeg besvarede det ved at sige: „En saa lang Tjenestepagt som muligt for den enkelte Mand, en saa kort Tjenestetid under Janen som muligt og det mindst mulige Antal af faste Befalingsmænd“. Der standsede imidlertid det ærede Medlem igaar, og jeg skal da tillade mig

at fortsætte: „Men i det sidste Punkt ligger netop Ulykken, thi jo mere man indskrænker Tallet af Befalingsmænd, det vil sige virkelige Befalingsmænd, som leve og aande for Hæren, og hvis eneste Kald er at tjene i Hæren, desto mere svækker man sit Forsvar“. Det, der stempler en Hær som Militis, er derfor ikke i og for sig Tjenestetidens og Uddannelsetidens Varighed, men Befalingspersonalets, Officercorpsets Beskaffenhed, og jo mere man gaar hen til at trække Beyler paa Folk, der have deres borgerlige Livsstilling, som giver dem deres Hovedberøvelse, og som de fortrinsvis skulle passe, — jo mere siger jeg, man trækker Beyler paa dem ved at give dem en militær Stilling, desto mere kommer man ind paa Militisen (Bille, Borgervæbningen!). Nei, Borgervæbningen var noget ganske Andet, men det vil jeg ikke her gaa ind paa. — Jeg kan udtrykke min Mening i Korthed saaledes: Jo mere man gaar ind paa at adoptere Binhandler og Kapitain, Urtefrømmer og Lieutenant jo mere kommer man ind paa Militisen, og det er netop det, der er Schweitzerhærens Særkende, at der er et overordentlig ringe Antal faste Befalingsmænd, medens den overvejende Del af Befalingsmændene ere Folk, som ere i borgerlig Stilling og ved Siden deraf have det militære Erhverv. Det have vi slet ikke. Vor Hær er en Kammerhær, vi have faste Kammer, hvis Opgave ikke er Andet end at tjene i Hæren, leve for Hæren, uddanne sig for Hæren. Det er et Gode; men disse Kammer ere for svage efter vor Formening. Deri ligger Forskjellen mellem de Herrers Anskuelse og vor; men ville de Herrer hjælpe os med at faae vor Militis kompletteret gjennem en Forøgelse af Kammerne, ville vi glæde os overmaade ved vor Militis. Jeg tillod mig forrige Gang at fremsætte Syngesidernes eller de mindre lyse Sider ved vort Hærvæsen, idet jeg troede det nødvendigt at gjøre det; men jeg skal gjerne i Dag tage Anledning til at sige, at vort Hærvæsen har ogsaa en Lysside. Fremmede Officerer, der komme til vor Hær og have Leilighed til at følge de større Vælder i Leiren, forbauses over de Resultater, der ere vundne trods den korte Uddannelsesetid. Disse Resultater skyldes dels den Omstændighed, at Mandstabet møder med sjelden god Lyst til at tage fat; men det skyldes sandelig ogsaa den Omstændighed, at der fra Befalingsmændenes Side arbeides med en Trofskab, der maaske søger sin Lige i andre Hære. Bliver man imidlertid bestandig ved at indskrænke Befalingsmændenes Tal, og skaffe vi ikke hvad der behøves af værnepligtig Tilgang for at lette det faste Befalings-